

Suvestinė redakcija nuo 2025-09-25

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2003, Nr. [33-1388](#), i. k. 1032330ISAK003D-131

Nauja redakcija nuo 2021-04-03:

Nr. [3D-210](#), 2021-04-02, paskelbta TAR 2021-04-02, i. k. 2021-06877

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL ŪKININKO ARBA JO PARTNERIO (PARTNERIŲ) PROFESINIO PASIRENGIMO
ŪKININKAUTI REIKALAVIMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO**

2003 m. kovo 31 d. Nr. 3D-131

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo 4 straipsnio 3 dalimi ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. kovo 25 d. nutarimu Nr. 361 „Dėl įgaliojimų suteikimo“,

t v i r t i n u Ūkininko arba jo partnerio (partnerių) profesinio pasirengimo ūkininkauti reikalavimų aprašą (pridedama).

APLINKOS MINISTRAS,
PAVADUOJANTIS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRĄ

ARŪNAS KUNDROTAS

SUDERINTA
Lietuvos Respublikos
švietimo ir mokslo ministras
Algirdas Monkevičius
2003 03 31

SUDERINTA
Lietuvos savivaldybių asociacijos
direktorius
Sigitas Šiupšinskas
2003 03 31

Patvirtinta. *Neteko galios nuo 2006-12-31*

Priedo naikinimas:

Nr. [3D-492](#), 2006-12-18, Žin. 2006, Nr. 145-5539 (2006-12-30), i. k. 1062330ISAK003D-492

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2003 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 3D-131
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2021 m. balandžio 2 d.
įsakymo Nr. 3D-210 redakcija)

**ŪKININKO ARBA JO PARTNERIO (PARTNERIŲ) PROFESINIO PASIRENGIMO
ŪKININKAUTI REIKALAVIMŲ APRAŠAS**

1. Fizinis asmuo (toliau – asmuo), siekdamas vienas ar su partneriu (partneriais) verstis žemės ūkio veikla, miškininkyste ir kita įstatymų neuždrausta veikla, kuriai nereikia steigti įmonės, ir teikdamas savivaldybės administracijai dokumentus įregistruoti ūkį Ūkininkų ūkių registre, pateikia savo arba partnerio (partnerių) dokumento, patvirtinančio profesinį pasirengimą ūkininkauti, kopiją.

2. Profesinis pasirengimas ūkininkauti pripažįstamas pateikus vieną iš žemiau nurodytų dokumentų:

2.1. žemės ūkio profesijų (susijusių su žemės ir (ar) miškų ūkio veikla) specialiojo vidurinio (įgyto iki 1995 m.), aukštesniojo (įgyto iki 2009 m.), aukštojo koleginio ar aukštojo universitetinio (ar jam prilyginto) išsilavinimo, įgyto baigus koleginių ar universitetinių studijų programas (bakalauro, magistro), diplomo ar profesinio mokymo lygmens kvalifikacijos pažymėjimo ar diplomo kopiją. Asmenys, baigę profesinio mokymo ar studijų programas, atitinka ūkininko profesinio pasirengimo ūkininkauti reikalavimus tuomet, jei profesinio mokymo ar studijų programose buvo mokoma žemdirbystės, augalininkystės, gyvulininkystės ar miškininkystės dalykų (disciplinų);

2.2. Ūkininkavimo pradmenų mokymo programos (kodas 261062110 arba kodas 261081106) baigimo pažymėjimą, išduotą iki 2019 m. gruodžio 31 d., Ūkininkavimo pradmenų mokymo programos (kodas 296081073) baigimo pažymėjimą, išduotą nuo 2020 m. sausio 1 d.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-358](#), 2022-05-26, paskelbta TAR 2022-05-26, i. k. 2022-10992

Nr. [3D-339](#), 2023-05-24, paskelbta TAR 2023-05-24, i. k. 2023-09753

3. Asmenys, negalintys pateikti Ūkininko arba jo partnerio (partnerių) profesinio pasirengimo ūkininkauti reikalavimų aprašo (toliau – aprašas) 2 punkte nurodytų dokumentų, reikiamas kompetencijas įgyja baigę mokymus pagal Ūkininkavimo pradmenų mokymo programos (kodas 296081073) reikalavimus.

4. Ūkininko profesinio pasirengimo ūkininkauti reikalavimai netaikomi registruojantiems ūkį Ūkininkų ūkių registre asmenims, vyresniems kaip 50 metų amžiaus ir turintiems ne mažesnę kaip 3 metų žemės ūkio veiklos patirtį. Ūkininkavimo veiklos patirtis nustatoma:

4.1. pagal turimų žemės ūkio naudmenų ir pasėlių deklaravimo, gyvulių registravimo ir ženklinimo, žemės ūkio produkcijos realizavimo dokumentų kopijas;

4.2. pagal ūkininko ar žemės ūkio veikla užsiimančio subjekto, kaip apibrėžta Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme, išduotą laisvos formos pažymą apie darbą ūkininko ūkyje ar žemės ūkio veikla užsiimančiame subjekte, pateikiant pagrindimo dokumentų kopijas (pvz., darbo sutarčių, paslaugų sutarčių, paslaugų teikimo kvito, kt.);

4.3. pagal Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos / Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos duomenis apie šeimos nario darbą ūkininko ūkyje;

4.4. pagal seniūnijos išduotą pažymą, jei žemės ūkio veikla (deklaruojami pasėliai, ženklinami gyvuliai, realizuojama žemės ūkio produkcija) buvo vykdoma sutuoktinio vardu ir sutuoktinis yra miręs.

5. Teikiant aprašo 2 ir 4 punktuose nurodytų dokumentų kopijas, kartu pateikiami ir jų originalai, kuriuos patikrinus, grąžinami pateikusiam asmeniui. Jeigu dokumentai pateikiami elektroninėmis priemonėmis, parengiamas prašymas (turi būti pasirašytas ir nuskenuotas arba pasirašytas el. parašu), kuriame nurodomi visi duomenys ir dokumentai. Už nurodytuose dokumentuose pateiktų duomenų ir dokumentų teisingumą atsako juos teikiantis asmuo.

6. Mokymus pagal Ūkininkavimo pradmenų mokymo programą gali vykdyti Žemės ūkio agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) akredituoti neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi teikėjai (toliau – mokymo įstaigos) teisės aktų nustatyta tvarka. Agentūros interneto svetainėje skelbiama informacija apie akredituotas įstaigas, vykdančias mokymus pagal Ūkininkavimo pradmenų mokymo programą. Mokymo įstaigos, organizuojamos mokymo kursus, turi vadovautis Ūkininkavimo pradmenų mokymo programos ir kitų Agentūros direktoriaus patvirtintų dokumentų nurodymais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-358](#), 2022-05-26, paskelbta TAR 2022-05-26, i. k. 2022-10992

Nr. [3D-6](#), 2024-01-03, paskelbta TAR 2024-01-03, i. k. 2024-00046

7. Asmenys, norintys mokytis pagal Ūkininkavimo pradmenų mokymo programą arba įgyti trūkstamas kompetencijas, mokymo įstaigai pateikia: prašymą (laisva forma) mokytis arba įskaityti ankstesnio mokymosi rezultatus, ankstesnio mokymosi pasiekimų patvirtinimo dokumentų kopijas

(profesinio mokymo diplomus, kvalifikacijos pažymėjimus, profesinio mokymo pažymėjimus), kartu su dokumentais pateikia mokymo / studijų programos turinio išrašą;

7.1. ankstesnio mokymosi pasiekimus vertina mokymo įstaigos vadovo įsakymu paskirti asmenys;

7.2. turimos kompetencijos įskaitomos, įvertinus asmens pateiktuose dokumentuose įvardytų mokymosi pasiekimų atitiktį nurodytiesiems Ūkininkavimo pradmenų programoje;

7.3. ankstesnio mokymosi pasiekimai įskaitomi, jei nustatoma, kad studijų / profesinio mokymo programose buvo mokoma visų Ūkininkavimo pradmenų mokymo programos dalykų, kurių trukmė yra ne trumpesnė nei numatyta Ūkininkavimo pradmenų mokymo programoje;

7.4. mokymo įstaiga pateikia turimų kompetencijų pripažinimo išvadą, kurioje pripažįsta turimas kompetencijas ir nurodo Ūkininkavimo pradmenų mokymo programos dalykus, kuriuos asmuo turėtų baigti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-358](#), 2022-05-26, paskelbta TAR 2022-05-26, i. k. 2022-10992

8. Asmuo profesinio pasirengimo ūkininkauti kompetencijų vertinimui gali pasirengti savišvietos būdu (savarankiškai) ir dalyvauti vertinant jo savišvietos būdu įgytą kompetenciją tuo atveju, jei jis yra baigęs vidurinio ugdymo programą.

9. Mokymo įstaiga asmenims, nurodytiems šio aprašo 8 punkte, numato konsultacijų su atskirų mokymo dalykų mokytojais grafikus ir baigiamojo darbo gynimo datą. Konsultacijoms skiriamas laikas turi užtikrinti reikiamų kompetencijų, nurodytų Ūkininkavimo pradmenų mokymo programoje, įgijimą.

10. Asmenų, baigusių mokymus pagal Ūkininkavimo pradmenų programą, įgytas kompetencijas vertina mokymo įstaigos vadovo įsakymu patvirtinta baigiamųjų darbų vertinimo komisija (toliau – Vertinimo komisija), kurią sudaro ne mažiau kaip trys nariai, iš kurių vienas – Agentūros atstovas. Sekretoriato funkcijas atlieka mokymo įstaigos atstovas, neturintis balsavimo teisės. Vertinimo komisijos veikla organizuojama vadovaujantis mokymo įstaigos patvirtintu Vertinimo komisijos darbo reglamentu ir Ūkininkavimo pradmenų mokymo programos mokymo organizavimo tvarka. Baigiamųjų darbų vertinimo procedūros vykdomos pagal poreikį, iš anksto suderinus jų organizavimo laiką ir sąlygas su Agentūra. Mokymo įstaiga ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki baigiamųjų darbų vertinimo datos informuoja Vertinimo komisiją apie numatomą vertinimo datą, laiką ir vietą, dalyvių skaičių ir Vertinimo komisijos nariams el. paštu pateikia susipažinti baigiamuosius darbus. Mokymo įstaiga privalo sudaryti sąlygas Vertinimo komisijai ar atskiriems Vertinimo komisijos nariams baigiamųjų darbų pristatymo posėdyje dalyvauti nuotoliniu

būdu. Vertinimo komisijos posėdžio protokolo kopija per 10 darbo dienų nuo jo pasirašymo dienos elektroniniu paštu info@zua.lt pateikiama Agentūrai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-358](#), 2022-05-26, paskelbta TAR 2022-05-26, i. k. 2022-10992

Nr. [3D-477](#), 2025-09-24, paskelbta TAR 2025-09-24, i. k. 2025-15841

11. Asmenims, įgijusiems reikiamas kompetencijas pagal Ūkininkavimo pradmenų mokymo programą, mokymo įstaiga išduoda kompetencijos įgijimo pažymėjimą, kuriame nurodoma: mokymo įstaigos pavadinimas, pažymėjimo numeris (iš Agentūros nurodyto galimų pažymėjimų numerių intervalo), programos pavadinimas, jos kodas, trukmė, išdavimo data, mokymo įstaigos vadovas, baigusio asmens vardas, pavardė, asmens kodas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-358](#), 2022-05-26, paskelbta TAR 2022-05-26, i. k. 2022-10992

Nr. [3D-339](#), 2023-05-24, paskelbta TAR 2023-05-24, i. k. 2023-09753

12. Neteko galios nuo 2022-05-27

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-358](#), 2022-05-26, paskelbta TAR 2022-05-26, i. k. 2022-10992

13. Mokymų vykdymo bei kompetencijų vertinimo priežiūra vykdoma teisės aktų nustatyta tvarka. Agentūra teikia informaciją profesinio pasirengimo ūkininkauti klausimais, akredituoja mokymo įstaigas, vykdo mokymų kokybės vertinimą, sprendžia dėl akreditacijos panaikinimo, inicijuoja mokymo programos atnaujinimą, vykdo mokymo programos įgyvendinimo priežiūrą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-358](#), 2022-05-26, paskelbta TAR 2022-05-26, i. k. 2022-10992

Nr. [3D-339](#), 2023-05-24, paskelbta TAR 2023-05-24, i. k. 2023-09753

Nr. [3D-477](#), 2025-09-24, paskelbta TAR 2025-09-24, i. k. 2025-15841

14. Akredituotų įstaigų informacija apie vykdomus mokymus, kompetencijos įgijimo pažymėjimų turėtojų duomenys kaupiami Žemdirbių mokymo ir konsultavimo informacinėje sistemoje (toliau – ŽMIKIS), kurią administruoja valstybės įmonė Žemės ūkio duomenų centras, vadovaudamasis Žemdirbių mokymo ir konsultavimo informacinės sistemos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. 3D-724 „Dėl Žemdirbių mokymo ir konsultavimo informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“:

14.1. ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio 20 d. ŽMIKIS paskelbiamas kito mėnesio organizuojamų mokymo kursų grafikas: renginio pradžia ir pabaiga (baigiamojo darbo gynimo data), mokymo vietos adresas, tipas (mokymo organizavimo forma), mokymo programos pavadinimas, trukmė, organizatorius, lektoriai, asmens, atsakingo už mokymo kursų organizavimą, vardas, pavardė, kontaktiniai duomenys. Apie mokymo kursų grafiko pakeitimus privaloma paskelbti ŽMIKIS ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki mokymo kursų pradžios;

14.2. mokymo įstaigos ne vėliau nei per 10 darbo dienų nuo mokymų pabaigos privalo į ŽMIKIS suvesti informaciją apie asmenis, kuriems išduoti pažymėjimai, nurodydamos fizinio asmens vardą, pavardę, asmens kodą, gyvenamosios vietos adresą, telefono numerį, elektroninio pašto adresą, kompetencijos įgijimo pažymėjimo išdavimo datą ir numerį (iš Agentūros nurodyto galimų pažymėjimų numerių intervalo);

14.3. Agentūra teikia į ŽMIKIS Ūkininkavimo pradmenų akredituotų įstaigų sąrašą, atsiradus pakeitimams, jį atnauжина.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-339](#), 2023-05-24, paskelbta TAR 2023-05-24, i. k. 2023-09753

15. Probleminiai klausimai ir skundai, susiję su išsilavinimo dokumentų įvertinimu ir atitiktimi ūkininko profesinio pasirengimo ūkininkauti reikalavimams, nagrinėjami Agentūros nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-477](#), 2025-09-24, paskelbta TAR 2025-09-24, i. k. 2025-15841

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-215](#), 2004-04-23, Žin., 2004, Nr. 63-2276 (2004-04-28), i. k. 1042330ISAK003D-215

Dėl žemės ūkio ministro 2003 m. kovo 31 d. įsakymo Nr. 3D-131 "Dėl ūkininko profesinio pasirengimo reikalavimų" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-74](#), 2005-02-14, Žin., 2005, Nr. 24-778 (2005-02-19), i. k. 1052330ISAK0003D-74

Dėl žemės ūkio ministro 2003 m. kovo 31 d. įsakymo Nr. 3D-131 "Dėl ūkininko profesinio pasirengimo reikalavimų" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-492](#), 2006-12-18, Žin., 2006, Nr. 145-5539 (2006-12-30), i. k. 1062330ISAK003D-492

Dėl žemės ūkio ministro 2003 m. kovo 31 d. įsakymo Nr. 3D-131 "Dėl ūkininko profesinio pasirengimo reikalavimų" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-321](#), 2007-07-04, Žin., 2007, Nr. 76-3022 (2007-07-10), i. k. 1072330ISAK003D-321

Dėl žemės ūkio ministro 2003 m. kovo 31 d. įsakymo Nr. 3D-131 "Dėl ūkininko profesinio pasirengimo reikalavimų" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-650](#), 2009-09-04, Žin., 2009, Nr. 108-4569 (2009-09-10), i. k. 1092330ISAK003D-650

Dėl žemės ūkio ministro 2003 m. kovo 31 d. įsakymo Nr. 3d-131 "Dėl ūkininko profesinio pasirengimo reikalavimų" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-978](#), 2009-12-17, Žin., 2009, Nr. 151-6804 (2009-12-22), i. k. 1092330ISAK003D-978

Dėl žemės ūkio ministro 2003 m. kovo 31 d. įsakymo Nr. 3D-131 "Dėl ūkininko profesinio pasirengimo reikalavimų" pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-883](#), 2013-12-23, paskelbta TAR 2013-12-31, i. k. 2013-00247

Dėl žemės ūkio ministro 2003 m. kovo 31 d. įsakymo Nr. 3D-131 „Dėl ūkininko profesinio pasirengimo reikalavimų“ pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-657](#), 2018-09-20, paskelbta TAR 2018-09-20, i. k. 2018-14776

Dėl žemės ūkio ministro 2003 m. kovo 31 d. įsakymo Nr. 3D-131 „Dėl ūkininko profesinio pasirengimo reikalavimų“ pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-210](#), 2021-04-02, paskelbta TAR 2021-04-02, i. k. 2021-06877

Dėl žemės ūkio ministro 2003 m. kovo 31 d. įsakymo Nr. 3D-131 „Dėl ūkininko profesinio pasirengimo reikalavimų“ pakeitimo

10.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-358](#), 2022-05-26, paskelbta TAR 2022-05-26, i. k. 2022-10992

Dėl žemės ūkio ministro 2003 m. kovo 31 d. įsakymo Nr. 3D-131 „Dėl ūkininko arba jo partnerio (partnerių) profesinio pasirengimo ūkininkauti reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

11.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-339](#), 2023-05-24, paskelbta TAR 2023-05-24, i. k. 2023-09753

Dėl žemės ūkio ministro 2003 m. kovo 31 d. įsakymo Nr. 3D-131 „Dėl ūkininko arba jo partnerio (partnerių) profesinio pasirengimo ūkininkauti reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

12.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-6](#), 2024-01-03, paskelbta TAR 2024-01-03, i. k. 2024-00046

Dėl žemės ūkio ministro 2003 m. kovo 31 d. įsakymo Nr. 3D-131 „Dėl ūkininko arba jo partnerio (partnerių) profesinio pasirengimo ūkininkauti reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

13.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-477](#), 2025-09-24, paskelbta TAR 2025-09-24, i. k. 2025-15841

Dėl žemės ūkio ministro 2003 m. kovo 31 d. įsakymo Nr. 3D-131 „Dėl ūkininko arba jo partnerio (partnerių) profesinio pasirengimo ūkininkauti reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo